

per l'aritmètica parlamentària: coses d'haver de sumar 159 diputats amb 17, els disset "d'ara decidirem!" I aquests dos líders que han acordat tantes coses des del mes de juliol del 1993, també s'havien posat d'acord perquè les dates de les eleccions autonòmiques i generals fossin les més escaients.

Els sondatges semblen cada vegada més decisius. I hi ha hagut maniobres estiuenques, com ara l'acostament de José María Azar, de la mà (no siguin malpensats!) d'Aleix Vidal-Quadras, per a "re-catalanitzar" el PP a Catalunya, i el "fitxatge" d'un personatge tan curiós com Josep Trias de Bes, antic membre del

PSUC, de Convergència Socialista, d'alguna altra organització, i durant més de vint-i-vuit anys a Renta Catalana, amb pèrdua de diners en un taxi..., fins a acabar fent de conseller de RTV en nom de CiU.

Ara, pla, en veurem de fresques i de...
Fabià Estapé

Què sap Reventós?

Xavier Vinader desentronca l'entrellat de l'afer GAL tot destacant les implicacions de membres socialistes. Joan Reventós podria ser-ne un.

Aquest any tota una colla de càrrecs de l'administració socialista no han passat les vacances tranquils. Especialment els ex-membres de la cúpula del Ministeri d'Interior implicats directament en la guerra bruta contra els GAL i que, en els últims mesos, han conegut per primera vegada a la seva vida el confort de les presons espanyoles. Es veien venir la pedregada de la tardor.

El jutge Garzón va ésser l'últim a marxar del seu despatx de l'Audiencia Nacional i el primer a tornar després de les calors de l'estiu. Abans, va reobrir una sèrie de sumaris que

li possibilitaven cridar tothom de nou i continuar esbrinant les interioritats del terrorisme d'estat i les responsabilitats dels relacionats amb aquest assumpte.

El titular del jutjat núm. 5 de l'Audiencia Nacional havia pogut enviar a la presó a la cúpula del Ministeri de l'Interior utilitzant només les dades obtingudes a través de la investigació d'una de les primeres accions conegudes dels GAL, el segrestament del ciutadà francès Segundo Marey. Quan reobrí el cas 9/89 -l'assassinat del jove Juan Carlos García Goena a Hendaia- començava per l'altra punta. Per l'última acció sanguinària dels GAL. Un crim, a més a més, pel qual tant José Amedo com Michel Domínguez ja van ésser jutjats i absolts el seu dia, situació que els permet cantar moltes coses sense perill que les informacions facilitades al jutge siguin després utilitzades en contra seva. Entre aquestes dues accions es van

Joan Reventós. La seva activitat diplomàtica a París, podria haver-li facilitat informació de l'afer GAL.

realitzar un rosari d'assassinats que Garzón també ha començat a posar sobre la taula un darrere l'altre. Un dels més sanguinaris és el de la cafeteria de l'Hotel Monbar, a Baiona, on els mercenaris marselesos contractats per la policia espanyola van assassinar a trets la vida de quatre refugiats vascos. L'afer Segundo Marey pot ser una mena de joc de criatures comparat amb el que pot venir d'aquí en endavant. Els sumaris dels GAL amb sang ja han estat desentpolsats i rellegits amb atenció. Per això molts càrrecs socialistes no han tingut unes vacances com cal. Saben que, en el tema del terrorisme d'estat, per ara, han sortit alguns només, però tampoc no tots. Queden molts personatges a l'ombra.

A través de les declaracions, per exemple, del policia Ángel López Carrillo, un dels testimonis del jutge Bueren en el cas Lasa i Zabala, ha sortit a la llum una part

del paper jugat pel CESID en aquestes operacions de "guerra bruta" i també de personal amb cobertura diplomàtica, com és el cas del comandant de la Guàrdia Civil, Jesús Vélez, que estava destinat a l'ambaixada espanyola a París durant els anys claus de l'actuació dels GAL. Posteriorment fou nomenat assessor de Rafael Vera a la secretaria d'estat d'Interior i disposava d'un despatx al mateix Ministeri. Oficialment, el comandant Vélez estava destinat a París per coordinar les tasques antiterroristes amb les autoritats franceses. Però de sotamà feia moltes coses més. Entre

altres transportar carregaments d'armes i explosius de San Sebastià a França utilitzant cotxes amb matrícula diplomàtica i que formaven part del parc de la delegació diplomàtica. Les armes i els explosius estaven destinades als comandos de mercenaris dels GAL i provenien d'un xalet clandestí del CESID a Madrid.

Però el més interessant és que a l'època en què el comandant Vélez estava a París, l'ambaixador espanyol en aquella capital era Joan Reventós, un veterà militant del PSC que, com a cap de la delegació diplomàtica alguna cosa havia de saber de les activitats de l'oficial de la Guàrdia Civil. Reventós tenia contactes directes amb les màximes autoritats del país veí en el moment en què el País Basc francès es començava a omplir de cadàvers. És lògic pensar que en el Quai d'Orsay li preguntessin què passava amb tot aquell enrenou. I que ell hagués de donar més d'una

explicació. La seva correspondència amb el Palau de Santa Cruz, a Madrid, en aquell període deu ésser força interessant, encara que, de tot això a les memòries d'ambaixador no en parla gens ni mica.

És impensable suposar que el comandant Vélez anés amunt i avall –disposant de diners i cotxes oficials– sense les corresponents autoritzacions. I seria molt ingenu suposar també que Joan Reventós,

de tot això, no n'estigués complidament informat. Jo vaig viure a París en aquella època. I estava en un exili forçat pels meus articles sobre les activitats dels escamots parapolicials al País Basc i recordo les declaracions de Joan Reventós als periodistes dient que era un entusiasta de les novel·les policiaques protagonitzades per l'inspector Maigret. Explicava que li encantava passejar per la Place des Vos-

ges i pendre cervesa als mateixos locals on Simenon situa al seu personatge. Amb una mica de sort aquesta afició literàrio-policia potser també el va portar a interessar-se per l'entrellat dels assassinats dels GAL. No calia que anés molt lluny per seguir pistes. Les tenia dins de casa. M'estranyaria molt que Joan Reventós no sabés molt sobre la guerra bruta. Convin-dria preguntar-li. **Xavier Vinader**

Un país sense nord?

“La invasió, pel que es veu, no ha estat tan perfecta”. Una reflexió de J. F. Mira serveix a Toni Mestre per donar una lectura sobre la qüestió nacional.

Fa unes setmanes Joan F. Mira escriu al seu espai “El temps que corre”, sobre cultura popular al País Valencià. Davant l'allau d'andalusisme tronat, humorisme carpetovetònic i espanyolisme descarat que omplen programes de la immensa majoria de les nostres festes “populars” no podia estar-se d'assenyalar al respecte: “No és normal una invasió tan perfecta. No és normal un ofegament tan complet, una substitució i una anihilació tan absoluta de la pròpia etnicitat. Nosaltres no som normals”. Té raó, no és normal. No som normals. És evident que estem per davall del que es considera normal arreu del món. Pocs pobles hi deu haver tan evilitats culturalment i tan alienats nacionalment. El procés invasor ve de lluny. Som un poble jove. Només tenim 750 anys. Vàrem venir del nord, però l'evolució política del Regne féu que massa prompte perdérem l'orientació nacional. Hi va contribuir decisivament la brutal agressió, de primer militar, després política i cultural, del poble de ponent.

Cal tenir en compte que més de la meitat de la nostra història l'hem viscuda sota governs al servei d'una nacionalitat que no és la nostra. Que allò que va inventar Jaume I, un Regne on els nobles depenien totalment del rei, ens va resultar funest quan el rei va ser un no-nacional i es comportà com a tal. Que allò d'“una llengua, un imperio, una espada” encara se'ns està aplicant des de les instàncies del poder, de qualsevol poder. Que ens té igual que hi haja monarquia o república, democràcia o dictadura, esquerres o dretes. Han esmerçat tants cabdals en anorrear-nos que ja ens han amerat d'autoodi.

750 anys. Som un poble jove.

Som patètics. Llepem la mà dels qui ens volen nacionalment alienats. Explotables. Els anys de la transició en són un bon exemple.

Durant aquells anys, il·lusos, vam creure que arribava el moment de tenir de bell nou veu pròpia. En la política i en la cultura. Que enganyats estàvem! La majoria dels valencians votà partits espanyolistes. La Cançó, els grups de teatre, els espectacles fets de la recuperada cultura folklòrica valenciana, etc. van ser desplaçats. Ja no eren els franquistes; ara manaven, i ordenaven, els socialistes espanyols. *Tanto monta*. I el poble valencià encantat de la vida. Els últims anys hem comptat amb la decidida col·laboració de la RTVV. Si

l'altre dia Canal 9 emetia un *Especial Rocio Jurado* que escandalitzava Joan F. Mira, home de gust, la setmana següent repetia la insídia amb un *Especial Manolo Escobar* que s'iniciava amb una falsa andalusa cantant allò que fa: “*De España vengo, soy española...*” i acaba dient que “*a mi lo madrileño me vuelve loco*”. Un gran èxit.

Però que no s'enganye l'amic Joan Francesc. Aquestes festes “populars” en directe o per televisió no les veurà mai ni a Burgos ni a Jaen. Allà són castellans o andalusos. Saben qui són i no necessiten falsificacions. “Espanya” és açò. El País Valencià, vull dir. Només ací les places de toros tenen pintada a les barreres la bandera espanyola, no a Andalusia, ni a Castella. És ací on triomfa, des de sempre, la “*canción española*” que a Andalusia abominen perquè tenen la veritat del flamenc. Els valencians castellanitzats diuen “*ajoaceite*” en lloc del natural i admés “*alioli*”. Sempre més “*españoles*” que l'original. I només ací, entre totes les autonomies, tenim un himne, “oficialitzat” pels socialistes del PSOE fa quatre dies, que parla d’“ofrenar noves glòries a Espanya” en el primer vers. Un vers que agrada moltíssim als capitans generals que passen per València i que, com tanta “*españolada*” com fan engolir al nostre poble dia rere dia, porta al si la prova evident de la nostra no-espanyolitat. Només qui “no és” Espanya –oh meravelles de l'inconscient!–, pot plantejar-se el fet d'ofrir-li glòries. O, ves per on, d'exigir-li la independència. La invasió, pel que es veu, no ha estat tan perfecta com sembla a primera vista. **Toni Mestre**